PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU ADNODDAU CORFFORAETHOL
15 MAWRTH 2018

Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol Cyngor Sir y Fflint a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgor Delyn, Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug CH7 6NA Dydd Iau, 15 Mawrth 2018

YN BRESENNOL: **Cynghorydd Clive Carver (Cadeirydd)**
Cynghorwyr Haydn Bateman, Bob Connah, Paul Cunningham, Patrick Heesom, Andrew Holgate, Dave Hughes, Paul Johnson, Richard Jones, Mike Lowe, Hilary McGuill, Michelle Perfect, Vicky Perfect, Andy Williams ac Arnold Woolley

HEFYD YN BRESENNOL: Y Cynghorwyr: Christine Jones a David Wisinger yn bresennol fel arsylwyr

CYFRANWYR: Y Cynghorydd Aaron Shotton, Arweinydd ac Aelod Cabinet Cyllid; Aelod Cabinet Rheolaeth Gorfforaethol ac Asedau; Prif Weithredwr; a Rheolwr Cyllid.

HEFYD YN BRESENNOL: Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

72. DATGAN CYSYLLTIAD (GAN GYNNWYS DATGANIADAU CHWIPIO)

Ni dderbyniwyd dim.

73. COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Chwefror 2018.

Materion yn codi:

Cofnod Rhif 66 – Cyfeiriodd y Cynghorydd Paul Cunningham at drafodaeth a gafwyd am archwiliad cydweithio Sir y Fflint a gofynnodd a oedd unrhyw gynnydd i'w adrodd. Dywedodd y Prif Weithredwr fod yn Cyngor yn trafod â Llywodraeth Cymru a byddai'r canlyniad yn cael ei adrodd yn ôl i'r Pwyllgor pan yn hysbys.

Gwnaeth y Cynghorydd Arnold Woolley sylw ar y broblem o dyllau mewn ffyrdd a gofynnodd a oedd modd darparu gwybodaeth am gost yr atgyweiriadau yn Sir y Fflint. Gofynnodd a fyddai'r cyllid gan Lywodraeth Cymru i gefnogi gwelliannau priffyrdd lleol yn ddigonol i gwmpasu'r gost neu a fyddai 'bwlch' y byddai'n rhaid i'r Awdurdod ei gyllido. Cynghorodd y Prif Weithredwr fod peth o'r gwaith hwn yn cael ei ariannu gan y Cyngor fel rhan o gynnal a chadw rheolaidd, gydag ansawdd y ffyrdd ar ôl y gaeaf yn cael eu hasesu gan y Prif Swyddog (Strydwedd a Chludiant) a'i dîm, a bod gwaith yn cael ei flaenoriaethu i fynd i'r afael â'r atgyweiriadau mwyaf brys. Cyfeiriodd hefyd at y cyllid 'un tro' o £1.472m a dderbyniodd yr Awdurdod gan Lywodraeth Cymru i gefnogi gwelliannau priffyrdd lleol.

Cyfeiriodd yr Arweinydd at y gwaith parhaus drwy CLILC ac adroddodd bod Sir y Fflint, ynghyd ag awdurdodau, wedi gwneud cais i Lywodraeth Cymru am gyllid ychwanegol yn dilyn difrod i ffyrdd ar ôl tywydd gaeafol. Dywedodd y byddai manylion am gais Sir y Fflint (am £200k neu fwy) yn cael eu dosbarthu maes o law.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Woolley at y cais gan y Cynghorydd Paul Johnson i ofyn a oedd modd ceisio unrhyw gyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru i atgyweirio ffyrdd gwledig a oedd wedi'u difrodi gan draffig wedi'i ddargyfeirio o ganlyniad i waith ar yr A55. Eglurodd y Prif Weithredwr fod hwn yn rhan o drafodaethau parhaus yn ymwneud â Sir y Fflint yn cydweithio â Llywodraeth Cymru yn y dyfodol, ac y byddai'r canlyniad yn cael ei adrodd yn ôl maes o law.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Woolley at y cynnig gan y Cynghorydd Richard Jones i'r Pwyllgor dderbyn adroddiad yn amlinellu effeithiau'r gwariant cyfalaf (cynlluniau newydd i'w cymeradwyo) a gofynnodd pryd fyddai hyn ar gael i'r Pwyllgor. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd y byddai ar gael yn y cyfarfod ym mis Ebrill.

Mynegodd y Cynghorydd Hilary McGuill bryder o ran yr angen i ail wneud atgyweiriadau ar arwynebau ffyrdd gan fod yr un tyllau yn ail ymddangos. Cwestiynodd a oedd hyn oherwydd y deunyddiau a ddefnyddiwyd neu a oedd y gwaith a wnaed o safon annigonol. Gwnaeth yr Aelodau sylw ar y gwaith atgyweirio a wnaed gan gontractwyr ar ran cwmnïau cyfleustodau gan ofyn a oedd y gwaith wedi'i archwilio ar ôl ei gwblhau. Cydnabu'r Prif Weithredwr y pwyntiau a wnaethpwyd a dywedodd fod hwn yn fater i'w ystyried ymhellach gan Bwyllgor Trosolwg a Chraffu'r Amgylchedd.

Ail-bwysleisiodd y Cynghorydd Richard Jones y pryderon a fynegwyd gan y Cynghorydd McGuill a dywedodd y dylai atgyweiriadau bara'n hirach nag ychydig wythnosau.

Llongyfarchodd y Cynghorydd Dave Hughes y tîm Strydwedd am y gwaith a wnaed i atgyweirio tyllau yn y ffyrdd, yn benodol o ganlyniad i'r tywydd garw a dywedodd, mewn rhai achosion, y gwnaethpwyd atgyweiriadau brys tan yr oedd modd gwneud atgyweiriadau parhaol.

Cofnod Rhif 68 – Dywedodd y Cynghorydd Richard Jones nad oedd wedi derbyn ymateb i'w gais am eglurder ar y ffigyrau cymharol ar gyfer gwariant gweithwyr asiantaeth a throsiant nad yw'n ymwneud ag ysgol o'r flwyddyn flaenorol. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd y byddai'r wybodaeth hon yn cael ei chynnwys yn yr adroddiad chwarterol nesaf.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y cofnodion yn cael eu cymeradwyo fel cofnod cywir a'u llofnodi gan y Cadeirydd; a

(b) Bod pryderon y Pwyllgor am dyllau ffyrdd sy'n ailymddangos a difrod i arwynebau ffyrdd o ganlyniad i waith haearn wedi'i osod yn is gan

gwmnïau cyfleustodau, yn cael eu trosglwyddo i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Yr Amgylchedd fel rhan o'i raglen waith.

74. ADRODDIAD MONITRO CHWARTER 3 CYNLLUN Y CYNGOR AR GYFER 2017/18

Cyflwynodd y Prif Weithredwr Adroddiad Monitro Cynllun Chwarter 3 y Cyngor 2017/18. Darparodd wybodaeth gefndirol a chynghorodd bod yr adroddiad monitro ar gyfer Cynllun y Cyngor 2017/18 yn adroddiad cadarnhaol gydag 81% o'r gweithgareddau yn gwneud cynnydd da yn ôl yr asesiad, a 69% yn debygol o gyflawni'r canlyniad a ddymunwyd. Roedd y dangosyddion perfformiad yn dangos cynnydd da gydag 84% yn cyfarfod neu bron a chyfarfod targed y cyfnod. Roedd y risgiau hefyd yn cael eu rheoli'n llwyddiannus gyda'r mwyafrif yn cael eu hasesu'n risgiau cymedrol (67%) neu'n fân risgiau (10%).

Adroddodd y Prif Weithredwr ar y dangosydd perfformiad a oedd yn dangos statws coch ar gyfer y perfformiad presennol yn erbyn targed a'r risgiau mawr i'r Pwyllgor fel y manylir yn yr adroddiad.

Blaenoriaeth: Cyngor sy'n Gwasanaethu – graddfa'r her ariannol

Blaenoriaeth: Cyngor Cefnogol – argaeledd cyllid digonol i ddarparu blaenoriaethau allweddol.

Atgoffodd y Prif Weithredwr y Pwyllgor y byddai, fel Pwyllgor Trosolwg a Chraffu arweiniol ar gyfer monitro perfformiad, yn derbyn pob arolwg chwarterol yn y dyfodol, yn hytrach na dim ond y rheiny'n ymwneud â materion o fewn cylch gwaith y pwyllgor.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd y byddai gweithdy 'Deall Adroddiadau Perfformiad' yn cael ei gynnal i'r holl Aelodau ar ddiwedd mis Mehefin / ar ddechrau mis Gorffennaf, i gysylltu ag adroddiad alldro Cynllun y Cyngor i'r Cyngor ar 19 Mehefin.

Gofynnodd y Cynghorydd Arnold Wooley a fyddai modd i adroddiadau yn y dyfodol gynnwys meysydd o danberfformiad hefyd a dywedodd y byddai hyn wedi cynorthwyo â deall y ffigyrau a gyflwynwyd ym mharagraff 1.04 yr adroddiad. Cyfeiriodd hefyd at y ffigyrau a gyflwynwyd ym mharagraff 1.06 yr adroddiad, yn ymwneud â dadansoddiad y perfformiad presennol, a dywedodd nad oedd y ffigyrau hyn yn cysoni â'r ffigyrau ym mharagraff 1.04. Rhoddodd y Prif Weithredwr eglurhad a dywedodd y byddai'n darparu mwy o wybodaeth i aelodau ar y dadansoddiad.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y Pwyllgor yn nodi Adroddiad Monitro Cynllun Chwarter 3 y Cyngor 2017/18; a

(b) Bod y Pwyllgor, fel pwyllgor arweiniol ar gyfer materion perfformiad, yn ail gadarnhau ei gais i dderbyn holl wybodaeth chwarterol Cynllun y Cyngor ar gyfer 2018/19 ac wedi hynny.

75. MONITRO CYLLIDEB REFENIW 2017/18 (MIS 10)

Cyflwynodd y Rheolwr Cyllid adroddiad i ddarparu adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw 2017/18 (Mis 10). Dywedodd bod yr adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw wedi'i gyflwyno i'r Cabinet ar 23 Ionawr 2018 ac ynghlwm wrth yr adroddiad.

Eglurodd y Rheolwr Cyllid bod yr adroddiad misol yn darparu'r sefyllfa ddiweddaraf o ran monitro'r gyllideb refeniw yn 2017/18 ar gyfer Cronfa'r Cyngor a'r Cyfrif Refeniw Tai. Roedd yr adroddiad yn cyflwyno'r sefyllfa, yn seiliedig ar incwm a gwariant gwirioneddol ym mis 10 y flwyddyn ariannol ac yn rhagamcanu beth fyddai sefyllfa'r gyllideb ar ddiwedd y flwyddyn ariannol pe bai popeth yn aros yn gyfartal.

Adroddodd y Rheolwr Cyllid ar ragamcan o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer Cronfa'r Cyngor a'r Cyfrif Refeniw Tai fel y manylwyd yn yr adroddiad. Adroddodd hefyd ar y prif ystyriaethau o ran y sefyllfa ym Mis 10 a chyfeiriodd at sefyllfa gyffredinol Cronfa'r Cyngor, y rhagamcanion diweddaraf yn ystod y flwyddyn, olrhain risgiau a materion sy'n dod i'r amlwg yn ystod y flwyddyn, cynnal a chadw yn y gaeaf, chwyddiant, arian wrth gefn a balansau. Dywedodd y Rheolwr Cyllid, o ran Cronfa'r Cyngor, fod balans y gronfa hapddigwyddiad ar 31 Mawrth 2018 yn £8.119m er y gostyngodd hyn i £5.714m wrth ystyried y cyfraniadau a gytunwyd ar gyfer cyllideb 2018/19. Dywedodd fod y balans cloi a ragamcanir ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai ar 31 Mawrth 2018 yn £1.081m.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn ag arbedion effeithlonrwydd i'w cyflawni yn 2017/18, darparodd y Prif Weithredwr ddiweddariad o ran y sefyllfa bresennol. Rhoddodd sylw hefyd i ddau achos o bwysau annisgwyl ar y gyllideb yn 2017/18 a 2018/19:- y pwysau ar y gyllideb cynnal a chadw yn y gaeaf, a Llywodraeth Cymru'n tynnu'r Grant Cyflawniad Lleiafrifoedd Ethnig o oddeutu £175K yn ei ôl (o 2018/19) a oedd yn cefnogi Saesneg fel Ail Iaith ac anghenion dysgu teithwyr.

Mewn perthynas â'r mater o gynnal a chadw'r gaeaf, gofynnodd y Cadeirydd a oedd modd i'r Awdurdod adennill y costau graenu priffyrdd. Eglurodd Swyddogion bod y gost o raenu'r A55 yn adenilladwy.

Wrth wneud sylw ar reoli risgiau a materion sy'n dod i'r amlwg, awgrymodd y Cynghorydd Richard Jones y dylid lobïo Llywodraeth Cymru i ddarparu ffynhonnell ganolog o gyllid yn hytrach na phob awdurdod lleol yn gorfod ymdopi ar eu pen eu hunain. Diolchodd i bawb am eu hymdrechion yn ystod y broses o osod y gyllideb a arweiniodd at ryddhau mwy o arian i gefnogi ysgolion.

Ail-bwysleisiodd y Cynghorydd Jones ei wrthwynebiad i'r newid ym mholisi cyfrifo i Isafswm Darpariaeth Refeniw. Sicrhaodd y Prif Weithredwr y Pwyllgor fod penderfyniad y Cyngor ynglŷn ag Isafswm Darpariaeth Refeniw wedi'i wneud yn seiliedig ar y cyngor a gafwyd.

Wrth gyfeirio at yr ail argymhelliad ar dudalen 42 yr adroddiad, ceisiodd y Cynghorydd Woolley sicrwydd bod gan yr Awdurdod drosolwg da i sicrhau bod unrhyw broblem ariannol yn cael ei chanfod cyn gynted â phosibl mewn perthynas â gweithrediad dulliau darparu gwasanaeth gwahanol. Dywedodd y Prif Weithredwr fod Aura a NEWydd yn cwblhau eu blwyddyn gyntaf o fasnachu a

sicrhaodd yr Aelodau eu bod yn cysylltu’n agos gyda’r Cyngor. Pwysleisiodd hefyd fod gan y ddau sefydliad fyrddau effeithiol i oruchwylio eu gweithgareddau.

Yn ystod trafodaethau, soniwyd am y gost o leoliadau y tu allan i’r sir yn ogystal â’r costau cysylltiedig a thymor hir. Dywedodd y Cynghorydd Aaron Shotton nad oedd digon o ddarpariaeth sector cyhoeddus a chyfeiriodd at y materion hanesyddol a diwylliannol a oedd yn gysylltiedig â gofal preswyl. Dywedodd bod angen gwneud mwy ar draws Gymru o ran ymyrraeth, cyllid ac ailfodelu darpariaeth, a bod rhaid i’r Awdurdod hefyd edrych yn fewnol ar y gwasanaethau yr oedd yn eu darparu i sicrhau eu bod yn addas i’r diben. Ychwanegodd y Prif Weithredwr y dylai Llywodraeth Cymru gynnal cronfa genedlaethol hyblyg i gefnogi cynghorau mewn angen.

Gwnaeth y Cynghorydd Hilary McGuill sylw ar y materion cymhleth ac amrywiol a oedd yn gysylltiedig â lleoliadau y tu allan i’r sir a dywedodd bod angen canfod cyllid yn gynnar.

Awgrymodd y Cynghorydd Richard Jones y dylid cysylltu ag awdurdodau lleol eraill i sefydlu unrhyw orwariant mewn addysg a gofal cymdeithasol gyda’r bwriad o lobïo Llywodraeth Cymru i sefydlu cronfa ganolog i fynd i’r afael ag anghenion cyllido.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Paul Johnson at yr wybodaeth ar dudalen 54 yr adroddiad yn ymwneud â rheoli plâu a mynegodd bryder nad oedd y targedau blaenorol wedi bod yn rhai realistig. Gofynnodd i osod targedau incwm realistig o fewn Rheoli Plâu.

Gwnaeth y Cynghorydd Richard Jones sylw ynghylch rheoli plâu a gofynnodd ai’r preswylwyr lleol neu'r datblygwr oedd yn gyfrifol am dalu’r ffioedd i gael gwared ar blâu o ganlyniad i ddatblygiad ar safle. Dywedodd y Prif Weithredwr fod hwn yn syniad diddorol.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Haydn Bateman o ran y gorwariant o £2.200m a ragamcanwyd ar bortffolio Strydwedd a chludiant, dywedodd y Rheolwr Cyllid bod swm o £675K wedi’i gredydu i’r gyllideb fel elfen GHA Coaches o’r gorwariant. Cadarnhawyd bod y Cyngor wedi cael y cerbydau roedd yn berchen arnynt ac oedd yn cael eu gwerthu.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd, yn ystod y drafodaeth, ei fod wedi nodi’r sylwadau a wnaed am leoliadau y tu allan i’r sir a sut y gellir rheoli’r gorwariant ar y lleoliadau hyn ar draws Gymru yn well, ac yn ogystal, nododd y dylid gosod targedau incwm realistig o fewn Rheoli Plâu. Gofynnodd a ddylid dwyn y materion hyn ger bron y Cabinet fel materion a oedd yn pryderu’r pwyllgor hwn.

Gofynnodd y Cadeirydd i’r Aelodau bleidleisio ar yr argymhellion yn yr adroddiad a phan gafwyd pleidlais, cymeradwywyd hyn. Gofynnodd y Cynghorydd Patrick Heesom am gofnodi ei fod ef wedi ymatal rhag pleidleisio.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn nodi’r adroddiad Monitro’r Gyllideb Refeniw 2017/18 Mis 10

ac yn cadarnhau, ar yr achlysur hwn, bod y materion y mae'n dymuno eu cyflwyno ger bron y Cabinet yn bryderon am leoliadau y tu allan i'r sir, sut y gellir rheoli gorwariant yn well ar draws Gymru a gosod targedau incwm realistig ar gyfer Rheoli Plâu.

76. RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol bresennol i'w hystyried. Cynghorodd bod yr eitemau ychwanegol canlynol yn cael eu cyflwyno i'w hystyried yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor ar 19 Ebrill 2018.

- adroddiad rhagolwg ariannol (a gyflwynir hefyd i'r Cabinet)
- adroddiad ar effeithiau gwariant cyfalaf (cynlluniau newydd i'w cymeradwyo)

Cytunwyd cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol, fel y'i cyflwynwyd, gyda'r diwygiadau a restrwyd uchod.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol, fel y'i cyflwynwyd, yn cael ei chymeradwyo gyda'r diwygiadau a restrwyd uchod; a

(b) Bod y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd, gan ymgynghori gyda Chadeirydd y Pwyllgor, yn cael ei awdurdodi i amrywio'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol rhwng cyfarfodydd, os bydd angen.

77. AELODAU'R WASG A'R CYHOEDD YN Y CYFARFOD

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd na'r wasg yn bresennol.

(Dechreuodd y cyfarfod am 9.30 am a daeth i ben am 10.30 am)

....

Cadeirydd